

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 82/04-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. apríla 2004 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Rannila Slovakia, s. r. o., K., zastúpenej advokátkou JUDr. M. Š., F., K., ktorou namietala porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 33 Cb 55/2003 a na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 20 Cob 156/03, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Rannila Slovakia, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Podaním z 31. marca 2004 doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 2. apríla 2004, označeným ako „Sťažnosť proti porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v súlade s čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky“ obchodná spoločnosť Rannila Slovakia, s. r. o., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpená advokátkou JUDr. M. Š., K., namieta porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II (ďalej len

„okresný súd“) pod sp. zn. 33 Cb 55/2003 a na Krajskom súde v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 20 Cob 156/03.

Sťažovateľka požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkami okresného súdu č. k. 33 Cb 55/2003-59 z 5. novembra 2003 a krajského súdu č. k. 20 Cob 156/03-83 z 19. januára 2004. Žiada tiež, aby ústavný súd oba rozsudky zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu. Napokon požaduje aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka požiadala na okresnom súde o vydanie platobného rozkazu. Platobný rozkaz bol vydaný 26. augusta 2002 a keďže nebolo možné doručiť ho druhému účastníkovi konania, uznesením okresného súdu z 5. decembra 2002 bol platobný rozkaz v zmysle ustanovenia § 173 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zrušený. Podaním zo 6. októbra 2003 vzala sťažovateľka svoj návrh na začatie konania v celom rozsahu späť bez uvedenia dôvodu, pričom navrhla konanie zastaviť, účastníkom nepriznať náhradu trov konania a rozhodnúť o vrátení súdneho poplatku zaplateného z návrhu. To znamená, že ku späťvzatiu návrhu došlo po vydaní platobného rozkazu a pred prvým pojednávaním vo veci.

Uznesením okresného súdu č. k. 33 Cb 55/2003-59 z 5. novembra 2003 bolo konanie zastavené, žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov a zároveň sa rozhodlo, že sťažovateľke sa súdny poplatok za podanie návrhu nevracia.

Proti uzneseniu okresného súdu, a to proti výroku o nevrátení súdneho poplatku, podala sťažovateľka 12. decembra 2003 odvolanie.

Uznesením krajského súdu č. k. 20 Cob 156/03-83 z 19. januára 2004, ktoré bolo právnej zástupkyňi sťažovateľky doručené 5. februára 2004, bolo uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku potvrdené.

Podľa názoru sťažovateľky súdy nesprávne vyložili ustanovenie § 11 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), keď dospeli k záveru, že poplatok možno vrátiť iba vtedy, ak sa návrh vzal späť pred vydaním platobného rozkazu. Sťažovateľka je toho právneho názoru, že pri správnom výklade citovaného ustanovenia je potrebné vychádzať z prvej vety § 11 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, a preto pre posúdenie veci je podstatná tá skutočnosť, či ku späťvzatiu návrhu došlo pred prvým pojednávaním alebo až po ňom. Právny názor všeobecných súdov je porušením čl. 46 ods. 1 ústavy.

Z uznesenia krajského súdu č. k. 2 Cob 156/03-83 z 19. januára 2004, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu č. k. 33 Cb 55/2003-59 z 5. novembra 2003 ohľadom výroku o nevrátení súdneho poplatku, vyplýva, že rozhodujúca pre posúdenie veci je tretia veta § 11 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorej poplatok sa vráti, ak sa návrh vzal späť pred vydaním platobného rozkazu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa názoru ústavného súdu vo vzťahu k okresnému súdu nie je daná právomoc ústavného súdu konať a rozhodnúť o podanej sťažnosti. Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc ústavného súdu rozhodovať o porušení základných práv a slobôd je iba subsidiárna, lebo je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. V danom prípade proti uzneseniu okresného súdu je prípustné odvolanie, o ktorom rozhoduje krajský súd. To znamená, že ochranu proti porušovaniu základných práv a slobôd zo strany okresného súdu má poskytnúť krajský súd ako odvolací súd. Preto v tejto časti nie je daná právomoc ústavného súdu.

Vo vzťahu voči krajskému súdu treba sťažnosť považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Podstatou námietky sťažovateľky je odlišné právne posúdenie veci krajským súdom oproti právnemu názoru, ktorý zastáva sťažovateľka. Túto skutočnosť vníma sťažovateľka ako porušenie práva na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa názoru ústavného súdu právo na spravodlivý súdny proces neznamena nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno

povedať, že neúspech v súdnom konaní nie je možné bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ

tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2004